Kalmar län

VÄLFÄRDS TAPPET

almega

Välfärdstappet – Kalmar län

Inledning

Välfärdsutredningen som presenterades i slutet av förra året lanserade ett förslag till vinstbegränsning för välfärdsföretag. I praktiken innebär förslaget ett vinstförbud för många av de företag som idag verkar inom vård, skola och omsorg. Revisionsbolaget PWC konstaterade i en analys att cirka 80 procent av välfärdsföretagen skulle tillåtas att få en rörelsemarginal på högst två procent om förslaget genomfördes. PWC konstaterar att en så låg marginal ”som regel är otillräcklig i välfärdsbranschen för att driva en ekonomiskt sund och stabil verksamhet”.

Om de privata utförarna skulle försvinna från marknaden skulle både ett stort antal anställda och brukare i Sverige drabbas. Idag arbetar över 150 000 personer i företag som utför välfärdstjänster för kommuner och landsting.[1] Samtidigt har över 300 000 elever inom för-, grund- och gymnasieskola valt privata alternativ.[2] Det finns idag knappt 500 privata vårdcentraler och 58 000 äldre har antingen sitt boende eller sin hemtjänst hos privata utförare.[3] I denna faktasammanställning har vi kartlagt betydelsen av de privata alternativen i Kalmar län.

Sammanfattning

Ett stort antal privata utförare i Kalmar län komma att påverkas av en eventuell vinstbegränsning. I sådana företag och stiftelser arbetar idag cirka 1 500 personer med tjänster som finansieras av kommuner och landsting. Till det kommer ytterligare ett antal personer som arbetar med personlig assistans.

Cirka 3 300 elever inom för-, grund- och gymnasieskola i länet har valt friskolor som nu kan tvingas lägga ned sina verksamheter. Även cirka 260 äldre som har sitt boende eller sin hemtjänst från privata alternativ kan tvingas bort från den omsorg de valt. Detsamma gäller knappt 300 personer som får sin personliga assistans från privata alternativ. Och slutligen kan många av länets invånare behöva byta bort den vårdcentral de från början har valt. Antal läkarbesök samt övriga sjukvårdsbesök i Kalmar län inom den privata vården uppgår till drygt 195 000.

Sysselsättning

I SCBs utförarregister finns det uppgifter om hur många företag som genomför välfärdstjänster åt kommuner och landsting. SCB gör sedan en uppskattning av hur många av de sysselsatta i varje

[1] Källa: SCB, Utförarregistret.

[2] Källa: Skolverket

[3] Källa: Socialstyrelsen

företag som sysslar med välfärdstjänster genom att jämföra kommunernas och landstingens del av företagens omsättning. På detta sätt kan de uppskatta hur många anställda i respektive kommun som arbetar i privata alternativ med att utföra välfärdstjänster. I Kalmar län uppskattar SCB att antalet sysselsatta hos privata utförare inom kommunal verksamhet uppgår till 1 300 personer.

Tabell 1. Antal sysselsatta hos privata utförare inom kommunal verksamhet (vård, skola och omsorg). År 2015

Kommun	Antal sysselsatta
Borgholm	35
Emmaboda	19
Hultsfred	105
Högsby	55
Kalmar	432
Mönsterås	50
Mörbylånga	82
Nybro	91
Oskarshamn	100
Torsås	27
Vimmerby	46
Västervik	257
Kalmar län	**1 299**

Källa: SCB, Utförarregistret och Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik.

Inom landstinget är motsvarande antal 175 personer vilket innebär att det totala antalet sysselsatta bland privata utförare inom kommuner och landsting uppgår till knappt 1 500.

Tabell 2. Antal sysselsatta hos privata utförare inom landstingskommunal verksamhet. År 2015

Landsting	Antal sysselsatta
Kalmar läns landsting	175

Källa: SCB, SCB, Utförarregistret och Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik.

I dessa uppgifter ingår inte alla de personer som sysslar med personlig assistans som finansieras av staten. Vi har här gjort en specialbeställning av antalet sysselsatta inom personlig assistans i kommunerna i Kalmar län. Totalt är det drygt 1 700 personer. Det bör påpekas att denna siffra inte kan adderas till de ovanstående 1 500 personer, då det sannolikt skulle innebära en överskattning.[4]

[4] Detta beror dels på att det finns andra företag än assistansföretag inom öppna sociala insatser för personer med funktionsnedsättning, dels på att en del av de sysselsatta sannolikt redan finns medräknade bland dem som ingår i Utförarregistret.

Tabell 3. Antal sysselsatta inom Öppna sociala tjänster för personer med funktionshinder (personlig assistans). År 2014

Kommun	Antal sysselsatta
Borgholm	39
Emmaboda	56
Hultsfred	108
Högsby	82
Kalmar	463
Mönsterås	64
Mörbylånga	332
Nybro	179
Oskarshamn	115
Torsås	14
Vimmerby	61
Västervik	194
Kalmar län	**1 707**

Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik

Utförare

Om antalet privata utförare för länets kommuner skulle summeras skulle det finnas 630 utförare enligt Utförarregistret. Med den redovisningsmetod som SCB använder är det viktigt att inte likställa antal utförare med antal företag. Det beror på att flera utförare bedriver verksamhet i mer än ett verksamhetsområde. Till exempel, kan ett och samma företag räknas som två om det är verksamt inom både äldreomsorg och insatser för funktionshindrade. Till utförare räknar även SCB till exempel bemanningsföretag som levererar tjänster till välfärdsföretag. Exempel på det är uthyrning av lärare eller sjukvårdspersonal. Utförare bör därför ses som arbetsställen i SCB:s statistik. Om den enbart hade omfattat antal företag skulle antalet bli lägre. Enligt SCB uppskattas andelen unika utförare på riksnivå till cirka 60 procent av antalet observationer. Om denna andel antas gälla för samtliga län kan antalet privata utförare i Kalmar län således uppskattas till cirka 380. Det största antalet finns inom individ- och familjeomsorg samt insatser till personer med funktionshinder.

Antalet anställda och brukare visar totalt antal som arbetar hos respektive har valt, privata utförare.

Tabell 4. Antal privata utförare inom kommuner uppdelat på verksamhetsområde. År 2015

Kommun	Förskola, fritidshem	Förskoleklass, grundskola	Gymnasieskola	Äldreomsorg	Insatser till personer med funktionshinder	IFO	Flyktingmottagande
Borgholm	1	5	0	2	6	8	7
Emmaboda	2	1	13	0	2	2	3
Hultsfred	1	5	10	5	12	19	8
Högsby	3	2	9	3	11	10	13
Kalmar	16	13	0	6	24	32	25

Mönsterås	4	3	8	2	10	12	0
Mörbylånga	10	6	0	1	8	9	2
Nybro	8	5	11	1	8	13	8
Oskarshamn	5	4	12	1	16	9	9
Torsås	2	3	1	1	0	10	0
Vimmerby	3	0	7	4	7	16	10
Västervik	7	8	13	6	34	34	0
Kalmar län	**62**	**55**	**84**	**32**	**138**	**174**	**85**

Källa: SCB, Utförarregistret. **IFO=Individ- och familjeomsorg*

Inom landstinget i länet summeras antalet privata utförare till 95 stycken. Men även här är den faktiska siffran troligen lägre då en utförare kan förekomma i mer än ett verksamhetsområde. De flesta återfinns inom primärvården samt den specialiserade somatiska vården.

Tabell 5. Antal privata utförare inom landsting uppdelat på verksamhetsområde. År 2015

Landsting	Primärvård	Specialiserad somatisk vård	Specialiserad psykiatrisk vård	Tandvård	Övrig hälso- och sjukvård
Kalmar läns landsting	**42**	**19**	**16**	**16**	**2**

Källa: SCB, Utförarregistret.

Brukare

Inom äldreomsorgen har 160 personer valt privata utförare för sin hemtjänst och ytterligare 104 personer har sitt särskilda boende i privata alternativ.

Tabell 6. Antal brukare inom äldreomsorgen i privat regi. År 2015

Kommun	Hemtjänst	Särskilt boende
Borgholm	0	0
Emmaboda	0	0
Hultsfred	0	3
Högsby	0	0
Kalmar	20	65
Mönsterås	8	3
Mörbylånga	0	0
Nybro	0	0
Oskarshamn	0	0
Torsås	0	0
Vimmerby	19	0

Västervik	113	33
Kalmar län	**160**	**104**

Källa: Socialstyrelsen

Totalt finns det 271 assistansberättigade i länet som valt privata alternativ. Antalet elever i fristående förskolor uppgår till drygt 900. I grund- och gymnasieskola är motsvarande antal cirka 1 300 respektive 900.

Tabell 7. Antal assistansberättigade hos privata utförare. År 2016*

Län	Assistansberättigade
Kalmar län	**271**

Källa: Försäkringskassan **Här ingår brukarkollektiv samt de som är anställda av sig själva*

Tabell 8. Antal elever i fristående skolor. År 2015

Län	Förskola	Grundskola	Gymnasieskola
Kalmar län	**969**	**1 354**	**937**

Källa: Skolverket och Ekonomifakta

Antal läkarbesök samt övriga sjukvårdsbesök inom den privata vården uppgår till drygt 195 000.

Tabell 9. Antal besök inom den privata vården. År 2015

Landsting	Läkarbesök	Besök hos annan personalkategori
Kalmar län	**91 950**	**103 290**

Källa: SKL